

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор університету

д.і.н., професор _____ О.О. Нестуля
«18» грудня 2015 р.

ПРОГРАМА
фахових вступних випробувань

для вступу на 1 курс (зі скороченим терміном навчання)
за ступенем «Бакалавр»
на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»
зі спеціальності 051 «Економіка»
спеціалізації «Економіка підприємства»

Рекомендовано до затвердження
на засіданні приймальної комісії
протокол № 64 від 18 грудня 2015 р.
Відповідальний секретар
приймальної комісії

_____ О.С. Куцевол

Упорядники:

Березін О.В., завідувач кафедри економіки підприємства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», доктор економічних наук, професор;

Безпарточний М.Г., доцент кафедри економіки підприємства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», кандидат економічних наук;

Животенко В.О., доцент кафедри економіки підприємства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», кандидат економічних наук.

Рецензенти:

Плаксієнко В.Я., завідувач кафедри бухгалтерського обліку Полтавської державної аграрної академії, доктор економічних наук, професор;

Бельтюков Є.П., завідувач кафедри економіки підприємств Одеського національного політехнічного університету, доктор економічних наук, професор.

Розглянуто на засіданні кафедри економіки підприємства

17 грудня 2015 р., протокол № 5

Зав. кафедри _____ Березін О.В.

Зміст

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування...	5
3. Критерії оцінювання.....	8
4. Список рекомендованої літератури.....	9

Пояснювальна записка

Освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра зі спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Економіка підприємства» передбачається фахове вступне випробування з абітурієнтами, випускниками технікумів, коледжів, вищих професійно-технічних училищ.

Перелік питань для проведення іспиту базується на навчальному матеріалі фундаментальних та спеціальних дисциплін.

Мета фахових вступних випробувань. Вступ на навчання за ступенем «Бакалавр» полягає у визначенні рівня підготовленості вступників, які бажають навчатись у Полтавському університеті економіки і торгівлі за спеціальністю 051 «Економіка» спеціалізацією «Економіка підприємства».

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми за ступенем «Бакалавра» абітурієнти повинні мати здібності до володіння знаннями, уміннями і навичками в галузі природничо-наукових, загальноекономічних та спеціально-економічних наук.

Характеристика змісту програми. Програма фахових вступних випробувань спирається на освітньо-кваліфікаційну програму підготовки молодшого спеціаліста зі спеціальності «Економіка підприємства» та одночасно відбиває вимоги до студентів рівня підготовки за ступенем «Бакалавр» визначених у галузевих стандартах вищої освіти.

Порядок проведення фахових вступних випробувань визначається Положенням про приймальну комісію ПУЕТ та Положенням про предметні екзаменаційні та фахові атестаційні комісії з проведення вступних випробувань.

Перелік питань, що виносяться на фахове вступне випробування

Тема 1 «Підприємство як суб'єкт господарювання»

1. Поняття терміну «економіка».
2. Поняття терміну «підприємство».
3. Глобальні напрямки діяльності підприємства.
4. Основні ознаки підприємства.
5. Відмінні особливості підприємства як економічної системи.
6. Цілі підприємства, вимоги до них.

Тема 2 «Основи підприємницької діяльності»

1. Основні форми реалізації державою економічної політики.
2. Головні напрямки економічної політики держави.
3. Засоби та механізми регулювання господарської діяльності.
4. Сфери державного контролю та нагляду за господарською діяльністю.
5. Шляхи здійснення захисту прав та законних інтересів суб'єктів господарювання і споживачів з боку держави.
6. Поняття підприємництва.

Тема 3 «Управління підприємством»

1. Підстави здійснення управління підприємством.
2. Реалізація прав власника щодо управління підприємством.
3. Правові засади управління підприємством через найманого керівника.
4. Основні функції найманого керівника.
5. Правові аспекти звільнення найманого керівника.

Тема 4 «Персонал»

1. Поняття «трудові ресурси», їх категорії.
2. Персонал підприємства.
3. Класифікація персоналу за Класифікатором професій та загальна.
4. Чинники, що впливають на формування персоналу підприємства.
5. Категорії «професія», «спеціальність», «кваліфікація».
6. Система показників характеристики персоналу.

Тема 5 «Капітал і основні засоби»

1. Поняття капіталу підприємства.
2. Майно підприємства, джерела його формування.
3. Характеристика основних засобів підприємства.
4. Економічна сутність основних засобів.
5. Характеристика майна невиробничого призначення.

Тема 6 «Інвестиційні ресурси»

1. Поняття інвестицій, їх класифікація.
2. Інвестиції та капіталовкладення – відмінні і спільні риси.

3. Інвестиційна політика підприємства.
4. Чинники, що впливають на обсяги інвестицій.
5. Джерела формування інвестиційних ресурсів.

Тема 7 «Інноваційні процеси»

1. Традиційні процеси і явища, їх характеристика.
2. Інноваційні процеси і явища, їх характеристика.
3. Зміст інноваційних процесів на підприємстві.
4. Основні типи інноваційних процесів.
5. Класифікація інноваційних процесів.
6. Основні принципи, необхідні для реалізації інноваційних процесів.
7. Основні джерела інновацій.
8. Науково-технічний прогрес, його сутність.

Тема 8 «Техніко-технологічна база підприємства»

1. Поняття техніко-технологічної бази виробництва.
2. Структура техніко-технологічної бази.
3. Тенденції розвитку техніко-технологічної бази.
4. Технічний розвиток підприємства.
5. Форми технічного розвитку.
6. Оцінка технічного рівня підприємства.
7. Виробнича потужність підприємства, одиниці її виміру.
8. Види виробничої потужності, їх характеристика.
9. Принципи розрахунку виробничої потужності.
10. Чинники, що впливають на формування виробничої потужності підприємства.
11. Показники рівня використання виробничої потужності.

Тема 9 «Організація виробництва»

1. Поняття організації виробництва.
2. Характеристика суспільних форм організації виробництва.
3. Об'єктні види та показники рівня розвитку суспільних форм організації виробництва.
4. Поняття виробничого процесу.
5. Класифікація виробничих процесів.
6. Принципи організації виробничого процесу.
7. Технологічний процес.
8. Виробничий цикл, його структура.

Тема 10 «Планування діяльності підприємства»

1. Види планів.
2. Поняття прогнозування розвитку (стану) підприємства.
3. Принципи процесу прогнозування.
4. Методи прогнозування.

5. Планування як найважливіша функція управління.
6. Принципи планування.
7. Класифікація методів планування.
8. Важливі переваги, що створює планування на підприємстві.

Тема 11 «Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції»

1. Поняття продукції, показники її вимірювання.
2. Класифікація продукції.
3. Поняття маркетингу, його сучасна концепція, принципи та основні функції.
4. Виробнича програма, її відображення у бізнес-плані.
5. Якість продукції, її визначення.
6. Характеристика показників якості продукції.
7. Рівень якості, його види.
8. Методи визначення рівня якості.
9. Конкурентоспроможність, її визначення.
10. Методи забезпечення якості.

Тема 12 «Продуктивність, мотивація та оплата праці»

1. Мотивація як основа поведінки людини.
2. Характеристика класичних моделей мотивації трудової діяльності.
3. Вимоги до системи мотивації трудової діяльності.
4. Методи мотивації.
5. Продуктивність економічної системи.
6. Рівень продуктивності праці.
7. Трудомісткість.

Тема 13 «Витрати і ціни на продукцію»

1. Собівартість продукції.
2. Витрати, їх економічні елементи.
3. Калькулювання.
4. Методи обчислення собівартості.
5. Управління витратами.
6. Ціна, її функції

Тема 14 «Результати і ефективність діяльності»

1. Дохід, його види.
2. Надходження, що не визнаються доходами.
3. Класифікація доходу у бухгалтерському обліку.
4. Прибуток, стадії його визначення.
5. Рентабельність, її види.

Критерії оцінювання знань

Оцінювання знань абітурієнтів проводиться за 5-бальною шкалою. При цьому використовуються такі критерії:

5 балів («відмінно»)	абітурієнт дав правильну, вичерпну відповідь на поставлене питання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей, явищ.
4 бали («добре»)	абітурієнт загалом відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, припустив несуттєву помилку і відповіді.
3 бали («задовільно»)	абітурієнт дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав задовільні знання літературних джерел.
2 бали («незадовільно»)	абітурієнт дав неправильну відповідь, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури, ухилився від аргументації або взагалі не відповів.

Екзаменаційний білет містить 2 теоретичних питання та 1 практичне завдання.

Список рекомендованої літератури

1. Господарський Кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Податковий Кодекс України: Кодекс України від 2.12.2010 р. № 2755-VI. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Методичні рекомендації щодо формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості: Наказ Міністерства промислової політики України від 09.07.2007 р. № 373. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 р. № 2210-III. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
9. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1.06.2000 р. № 1775-III. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
10. Про обмеження монополізму і недопущенні несумлінної конкуренції в підприємницькій діяльності: Закон України від 18.02.92 р. № 2132-XII. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
11. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-17. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
12. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
13. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.1997 р. № 723/97-ВР. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
14. Про холдингові компанії в Україні: Закон України від 15.03.2003 р. № 3528-IV. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
15. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 03.12.1990 р. № 507-XII. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
16. 35 положень (стандартів) бухгалтерського обліку: збірник офіційних текстів законів станом на 1 лютого 2012 р. / Упоряд. Ю. І. Руснак – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 258 с.
17. Березін О.В. Економічний потенціал аграрних підприємств: механізми формування та розвитку: монографія / О.В. Березін, О.Д. Плотник. – Полтава: ІнтерГрафіка, 2012. – 221 с.
18. Березін О.В. Теорія і практика забезпечення ефективного використання потенціалу торговельних підприємств: монографія / О.В. Березін,

Ю.В. Карпенко. – Полтава: ІнтерГрафіка, 2012. – 204 с.

19. Березін О.В. Технічне забезпечення підприємства: навчальний посібник / О.В. Березін, С.Р. Вахтін, М.І. Дрогомирецька. – Суми: Університетська книга, 2012. – 336 с.

20. Березін О.В. Управління ціноутворенням: навчальний посібник / О.В. Березін, Ю.В. Карпенко. – Суми: Університетська книга, 2012. – 176 с.

21. Болтянська Л.О. Економіка підприємства: навчальний посібник / Л.О. Болтянська, Л.О. Андрєєва, О.І. Лисак. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 668 с.

22. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника. – Суми: Університетська книга, 2012. – 864 с.

23. Захарченко В.І. Економіка підприємства: практикум (збірник задач і виробничих ситуацій): навч. посібник / В.І. Захарченко, М.М. Меркулов, Л.В. Ширяєва. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 144 с.

24. Мацибора В.І. Економіка підприємства: навчальний посібник / В.І. Мацибора, В.К. Збарський, Т.В. Мацибора. – К.: Каравела, 2012. – 312 с.

25. Мішеніна Н.В. Економічний аналіз: навчальний посібник / Н.В. Мішеніна, Г.А. Мішеніна, І.Є. Ярова. - Суми: СумДУ, 2014. - 306 с.

26. Селіверстова Л.С. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / Л.С. Селіверстова, О.В. Скрипник; за заг. ред. С.М. Безрутченко. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 274 с.

27. Яркіна Н.М. Економіка підприємства: навчальний посібник / Н.М. Яркіна. – Київ : Ліра-К, 2015.–498 с.